

Aan

Minister van SZW

nota

Nota verbeterde versies brief Arbovisie en verzamelbrief
GVW

TER BESLISSING

Directie

Datum
29 mei 2024

Onze referentie
2024-

Opgesteld door

Tweede contactpersoon

Bijlage(n)
0

Aanleiding

Bij de eerste versie van de voortgangsbrief Arbovisie en verzamelbrief G&VW heeft u verbeteringen voorgesteld, die in deze versie zijn doorgevoerd. De belangrijkste wijzigingen zijn het splitsen van de brief in twee separate brieven en het toevoegen van tussenconclusies. Ook de WAV heeft een aantal suggesties gedaan die we in deze nieuwe versie hebben verwerkt.

Geadviseerd besluit

We adviseren u zowel de voortgangsbrief Arbovisie als de verzamelbrief G&VW te ondertekenen.

Kernpunten

De grootste inhoudelijke wijzigingen per onderwerp lichten we hieronder toe.

Verzamelbrief G&VW

- Hittestress:
 - Uw opmerkingen over de tekst over hittestress hebben we verwerkt.
 - Daarnaast hebben we de reacties van de WAV verwerkt:
 - We benoemen nu ook andere vormen van hittestress, zoals werken naast warme machines, en sectorale initiatieven voor de aanpak van hittestress.
 - Mede op verzoek van de FNV hebben we een toezegging opgenomen om de norm voor hittestress uit het Arbobesluit te verduidelijken. Deze norm noemt nu alleen temperatuur als relevante factor. De Nederlandse Arbeidsinspectie heeft gesignaleerd dat artikel 6.1 niet ingaat op factoren als luchtvochtigheid, luchtverplaatsing en straling en geeft daarover aan dat dit ertoe kan leiden dat andere relevante (bron)maatregelen niet of minder snel in beeld komen. WBJA heeft medeparaaf gegeven op de tekst over dit onderwerp.
- Taaleis:
 - We hebben de publicatie van de NLA uit 2017 (Staat van ernstige arbeidsongevallen) nader toegelicht. Op basis van dit rapport concludeerde de heer Van Kent dat twee procent van de arbeidsongevallen veroorzaakt wordt door het niet beheersen van de Nederlandse taal door arbeidsmigranten. Deze conclusie volgt niet uit dit rapport. Wel is communicatie 'in brede zin' van het woord een

oorzaak van ongevallen, zoals gebrek aan onderlinge afstemming of als iemand voor het eerst op locatie komt werken en niet altijd op de hoogte is van de afgesproken regels.

- De Onderzoeksraad voor Veiligheid doet momenteel een onderzoek naar de veiligheid van arbeidsmigranten op de werkplek. Niet uit te sluiten is dat de Onderzoeksraad met andere bevindingen over de taaleis komt. We hebben een tekst over dit onderzoek toegevoegd.
- Over taal bij arbeidsmigranten in zijn algemeenheid legt de directie AV deze week een separate Kamerbrief aan u en de sociale partners voor. We hebben een verwijzing naar deze Kamerbrief opgenomen.

Datum
29 mei 2024

Onze referentie
2024

- Nachtwerk

- We hebben nader toegelicht waarom het zeer moeilijk is om een definitie te geven wat niet noodzakelijk nachtwerk is. Ook hebben we de kaders vanuit de overheid voor nachtwerk, arbeidstijdenwet en arbeidsomstandighedenwet, duidelijker opgenomen.
- Naar aanleiding van opmerkingen van de FNV hebben we vermeld dat ook essentiële sectoren als zorg en politie de dialoog tussen werkgevers en werknemers kunnen voeren over de bezetting in de nacht.

- Schiphol

- In het commissiedebat Gezond en veilig werken van 15 juni 2023 heeft u toegezegd om met de FNV en Schiphol in gesprek te gaan over het onderzoeken van de gezondheid van de platformmedewerkers. Hierover hebben we nu een stuk opgenomen in de voortgangsbrief. Dit stond nog niet in de eerste versie omdat die het BWO van 21 mei kruiste en daardoor niet op tijd kon worden aangeleverd.

- Asbest

- Op 29 mei 2024 heeft de Raad van State advies uitgebracht over het asbestbesluit. We hebben hierover een paragraaf toegevoegd aan de brief.

Voortgangsbrief Arbovisie

- RI&E

- Het stuk over de RI&E hebben we op uw verzoek ingekort.
- Uw tekstvoorstellen bij het stuk over de RI&E hebben we overgenomen.

- Financiële prikkels

- U heeft de vraag gesteld wie het onderzoek naar financiële prikkels uitvoert. Dat is waarschijnlijk SEO Economisch Onderzoek. Het contract moet nog definitief rond worden gemaakt, dus we kunnen SEO nog niet noemen in deze brief.

Aan Minister van SZW

nota

Voortgang project uitwerking Arbovisie 2040

TER BESLISSING

Directie

1-1

Datum

20 februari 2024

Onze referentie

2024

Opgesteld door

Tweede contactpersoon

Bijlage(n)

0

Aanleiding

- Op 30 oktober 2023 zijn de Arbovisie 2040 en kabinetsreactie op het SER-advies gepubliceerd. Deze stukken schetsen waar we in 2040 willen staan met het arbeidsomstandighedenbeleid. Doel is een trendbreuk met de ambitieuze missie nul doden en een significante daling in zieken en ongevallen door werk.
- In de Arbovisie is toegezegd om rond de zomer 2024 een voortgangsbrief aan de Tweede Kamer te sturen. Op uw verzoek informeren we u in deze nota over de voorlopige inhoud en planning van deze voortgangsbrief.

Geadviseerd besluit

- Bent u het eens met voorgestelde inhoud en planning van de voortgangsbrief?
- **Kleine bedrijven (1-9 medewerkers) hebben nu soms zwaardere verplichtingen voor het werkoverleg over de RI&E en de deskundige bijstand voor arboverplichtingen dan grotere bedrijven (10-49 medewerkers).** Dit komt door de manier waarop de medezeggenschap nu in de WOR en Arbowet is geregeld. **Stemt u ermee in om te verkennen in hoeverre het mogelijk is om deze verplichtingen gelijk te trekken?** Zie voor verdere toelichting Bijlage 1.

Kernpunten

Beoogde inhoud

We hebben aangekondigd vier thema's als prioriteit op te pakken. Op deze thema's streven wij ernaar in de voortgangsbrief het volgende te rapporteren:

1. *Investeren in de beschikbaarheid en kwaliteit van RI&E'S*
Opstellen van een gedragen beeld van wat een start-RI&E inhoudt en een advies over hoe digitale melding eruitziet en welke organisatie deze op zich kan nemen.
2. *Ketenverantwoordelijkheid opdrachtgevers en bescherming zzp'ers*
De hoofdlijnen van een plan van aanpak met concrete voorstellen om ketenverantwoordelijkheid te borgen en zzp'ers te beschermen.
3. *Vereenvoudiging en verduidelijking arboregelgeving*
Een analyse van ervaren onduidelijkheden en complexiteiten in arboregelgeving. Op basis hiervan wordt een globale inschatting van de mogelijkheden gemaakt.
4. *Introductie van financiële prikkels in het kader van preventie*
We laten een onafhankelijk onderzoek uitvoeren naar kansrijke (positieve en negatieve) financiële prikkels om investeren in preventie door werkgevers te stimuleren. In de voortgangsbrief kunnen we rapporteren over de start en scope van dit onderzoek.

1-3

Over de andere toezeggingen uit de Arbovisie valt de volgende voortgang te melden:

- Er is inmiddels een **apart project ondermelding beroepsziekten gestart** binnen G&VW. In de voortgangsbrief zal een update worden gegeven.
- Op het gebied van verbetering betrokkenheid werknemers bij arbobeleid door **medezeggenschap** zijn enkele ontwikkelingen te melden over het instellen van een verplicht scholingsplan, de verplichte arbocommissie als onderdeel van de OR en het gelijktrekken van verplichtingen ten aanzien van het werkoverleg.
- Daarnaast worden of zijn op enkele onderwerpen onderzoeken gedaan, zoals de effectiviteit van arbocatalogi, rol van de preventiemedewerker, effectievere inzet (kern)deskundigen en instelling van een expertbureau grenswaarden.
- Ook kijken we wat we in de voortgangsbrief kunnen zeggen over het tweede deel van het SER-advies over de arbeidsgerelateerde zorg.

Datum
20 februari 2024

Onze referentie
2024- [REDACTED]

In Bijlage 1 gaan we per prioriteit en overige toezegging nader in op de voortgang en beoogde inhoud van de voortgangsbrief.

Proces

Om tot deze inhoud te komen doorlopen wij dit voorjaar de volgende stappen:

- We doen waar nodig zelf deskresearch, bij het traject 'Ketenverantwoordelijkheid opdrachtgevers en bescherming zzp'ers' gaat het bijvoorbeeld om circa 80 relevante publicaties uit de afgelopen jaren.
- Inkoop en begeleiding van genoemd onderzoek naar financiële prikkels.
- We nemen deel aan de werkgroepen van de SER die het vervolgadvis voorbereiden over wetgeving (dit ziet zowel op vereenvoudiging als ketenverantwoordelijkheid/zzp) en arbozorg.
- Verder houden we dit voorjaar panelgesprekken met stakeholders. We overleggen vanzelfsprekend met onze gebruikelijke stakeholders, zoals sociale partners en de NLA. Daarnaast organiseren we panelgesprekken met individuele (MKB) werkgevers en werkenden, met brancheorganisaties en arbodeskundigen. Ook spreken we met mogelijke uitvoerders voor de digitale registratie van de RI&E, zoals Belastingdienst, UWV en de KvK.
- We voeren gesprekken in meerdere rondes. Zo kunnen we eerst breed inventariseren op basis van onderzoek en de wensen en ideeën van onze gesprekspartners. Vervolgens formuleren we opties, die we toetsen aan gesprekspartners. Tot slot selecteren we de meest effectieve opties en die leggen we aan u voor.

Voorlopige planning

Gegeven de beoogde inhoud en benodigde processtappen komen wij tot de volgende planning:

- U ontvangt eind juni een beslisnota met de strekking van de voortgangsbrief. Als dilemma's eerder opkomen, leggen we u deze sneller voor.
- De concept voortgangsbrief volgt aan het einde van het zomerreces, waarna deze het traject van afstemming met sociale partners, CWIZO en MR in zal gaan.

2-2

Onzekerheden

We hebben de voortgangsbrief rond de zomer aangekondigd. Onze ambitie is om in deze brief duidelijke inhoudelijke stappen te laten zien. Hoewel we ons best doen om dit snel te realiseren, zijn er onzekere factoren bij onze planning:

- De publicatie van het tweede SER-deeladvies komt relatief laat in ons traject (voorzien rond eind juni). Dit kan betekenen dat we de strekking van de brief in een laat stadium moeten aanpassen. Het advies is relevant voor de twee trajecten **m.b.t. het aanpassen van wet- en regelgeving (vereenvoudiging en ketenverantwoordelijkheid/zzp) en arbeidsgerelateerde zorg.**
- Uit de afstemming met stakeholders dit voorjaar kunnen ideeën voortkomen die meer tijd vragen om naar praktisch uitvoerbaar beleid te vertalen.

2-3

- Als uit onze afstemming met stakeholders dit voorjaar tegenstrijdige wensen en belangen naar voren komen, kost het meer tijd om voldoende consensus te bereiken. We hebben te maken met lastige vraagstukken die al lang spelen. Snelle of simpele oplossingen liggen niet voor het oprapen.

Datum
20 februari 2024

Onze referentie
2024-

BIJLAGE 1 – Verdere toelichting op uitwerking van de voortgangsbrief

Prioriteiten

We hebben aangekondigd vier thema's als prioriteit op te pakken. Hieronder beschrijven we per thema de voortgang en beoogde inhoud van de voortgangsbrief. Deze is afhankelijk van de al benoemde onzekerheden. De prioriteiten zijn verschillend in aard en opzet en hebben daarom elk een eigen planning/looptijd.

Prioriteit 1: Investeren in de beschikbaarheid en kwaliteit van RI&E's

We willen dat alle bedrijven een RI&E van voldoende kwaliteit hebben, zodat zij zicht krijgen op arbeidsrisico's en deze kunnen minimaliseren. Om die verandering teweeg te brengen werken we de aanbevelingen van de SER uit tot de volgende concrete resultaten voor de voortgangsbrief:

- **Start-RI&E:** opstellen gedragen beeld van wat een start-RI&E inhoudt, hoe kan die ontwikkeld worden en wat de juridische status is;
- **Digitale melding:** een advies hoe digitale melding eruitziet, wat deze omvat en welke organisatie deze registratie op zich kan nemen.

Prioriteit 2: Ketenverantwoordelijkheid opdrachtgevers en bescherming zzp'ers

Doel is een betere naleving van arbeidsomstandigheden in en door de keten en betere bescherming van werkenden, ongeacht het type arbeidsrelatie. Het eindproduct van dit traject is een plan van aanpak op met concrete voorstellen om ketenverantwoordelijkheid te borgen en zzp'ers te beschermen.¹ De hoofdlijnen (oplossingsrichtingen) van dit plan landen in de voortgangsbrief. De concrete voorstellen en producten die hieruit volgen hebben **naar verwachting meer uitwerkingstijd nodig**. Het plan van aanpak bestaat uit ten minste drie onderdelen:

- De mogelijkheid om de verantwoordelijkheid van opdrachtgevers (ook verder in de keten) breder in Arbowetgeving te verankeren.
- De verschillende soorten arbeidsrelaties in de keten en of deze binnen de huidige Arbowetgeving voldoende worden beschermd.
- Het beschermingsniveau van zzp'ers (in hoeverre is dat adequaat?).

De onderdelen kunnen zowel wettelijke en niet-wettelijke activiteiten of maatregelen zijn. We nemen in dit traject ook de motie Ceder/de Kort mee, waarin verzocht wordt om uit te zoeken of er ketenaansprakelijkheid voor arbeidsomstandigheden kan komen.²

Prioriteit 3: Vereenvoudiging en verduidelijking arboregelgeving

Werkgevers zijn vaak onvoldoende op de hoogte van de wettelijke kaders van het arbobeleid. En werkenden ervaren de arboregelgeving vaak als abstract en onduidelijk. We willen met **vereenvoudiging en/of verduidelijking van de arboregelgeving** komen tot verbetering in de naleving hiervan en werken daarom aan de volgende onderdelen voor de voortgangsbrief:

1. Knelpuntenanalyse en afwegingskader:
 - a. Een inventarisatie en analyse van ervaren onduidelijkheden en complexiteiten in de arboregelgeving.
 - b. Een overzicht van factoren die van belang zijn bij de bepaling van de wenselijkheid en haalbaarheid van vereenvoudiging en/of verduidelijking.
2. Pre-scan: een eerste doorlichting op hoofdlijnen:

Op basis van de knelpuntenanalyse en het afwegingskader wordt een globale inschatting van de mogelijkheden tot vereenvoudiging en/of verduidelijking gemaakt. Of dit onderdeel kan zijn van de voortgangsbrief is mede afhankelijk van de input en concreetheid van de ervaren onduidelijkheden en complexiteiten, van sociale partners en andere belanghebbenden.

Prioriteit 4: Introductie van financiële prikkels in het kader van preventie

Werkgevers doen gemiddeld te weinig aan preventie. Dit komt mede doordat werkgevers de financiële voordelen hiervan niet of pas op lange termijn ervaren, na

Datum
20 februari 2024

Onze referentie
2024-

4-2

4-4

4-5

¹ Deze voorstellen kunnen zowel wettelijk als niet-wettelijk zijn

² [Kamerstuk 2022-2023 29861, nr. 110](#)

het vertrek van de werkende. Werkgevers ervaren dus onvoldoende financiële prikkels om werk te maken van preventie. Hierin willen wij verandering brengen.

- Daarom laten we via een onderzoek kansrijke (positieve en negatieve) financiële prikkels voor werkgevers in kaart brengen. Eerst worden mogelijke financiële prikkels geïnventariseerd en daarna worden de meest kansrijke prikkels uitgewerkt. Dit onderzoek moet leiden tot een advies over welke financiële prikkels doeltreffend en doelmatig zijn om het aantal ongevallen, zieken en doden op en door werk te verminderen.
- We laten dit onderzoek samen met sociale partners uitvoeren, waarbij zij ook een plek in de begeleidingscommissie krijgen. De onderzoeksopdracht wordt momenteel afgestemd met de SER. Daarna gaat de vereiste aanbestedingsprocedure van start.
- Het onderzoek zal naar verwachting eind april van start gaan en eerste kwartaal 2025 zijn afgerond. De voortgangsbrief kan dus nog niet ingaan op resultaten van het onderzoek, maar wel op de start en scope hiervan. Op basis van de onderzoeksresultaten willen we vervolgens tot besluitvorming komen over de introductie van financiële prikkels.

Datum
20 februari 2024

Onze referentie
2024

5-1

Overige toezeggingen

We zullen in de voortgangsbrief ook ingaan op overige toezeggingen uit de Arbovisie. Hieronder informeren we u daarom alvast over relevante voortgang.

Ondermelding beroepsziekten

Er is inmiddels een project ondermelding van beroepsziekten gestart binnen G&VW. In de voortgangsbrief zal een update worden gegeven over de stand van zaken. Het project richt zich op twee vragen uit de Arbovisie:

1. *Hoe kunnen we bereiken dat bedrijfsartsen vaker beroepsziekten melden?* Hiervoor kijken we naar mogelijkheden om de huidige systematiek van meldingen te verbeteren. Hierbij horen vraagstukken als: hoe krijgen we meer zicht op beroepsziekten? Hoe is het in het buitenland geregeld? Verder vindt een verkenning plaats van de mogelijkheden om te melden bij de Arbeidsinspectie en een nadere analyse hoe de data van het Nederlands Centrum voor Beroepsziekten (NCvB), beter kan worden ontsloten.
2. *Hoe kunnen we bereiken dat bedrijfsartsen en andere kerndeskundigen ongezonde of onveilige situaties op de werkvloer vaker melden bij de NLA?* Onze beleidsinzet is dat het overleg van de NLA met de beroepsvereniging van bedrijfsartsen wordt versterkt en uitgebreid naar andere kerndeskundigen. Verder kondigt de Arbovisie een aanpassing van de regelgeving aan, zodat voor meldingen of verzoeken door de bedrijfsarts en andere kerndeskundigen een vergelijkbare werkwijze gaat gelden als bij een melding of verzoek door een vakbond of de personeelsvertegenwoordiging.

5-2

Verbetering betrokkenheid werknemers door medezeggenschap.

Op dit punt zijn enkele ontwikkelingen te melden:

1. Eind 2023 heeft u een Kamerbrief over de naleving van de Wet op de ondernemingsraden (WOR) geschreven. Naast maatregelen ter bevordering van naleving van de WOR heeft u maatregelen aangekondigd om de kwaliteit van het OR-overleg over arbeidsomstandighedenbeleid te verbeteren. Hiervoor gaat u de OR verplichten om een scholingsplan op te stellen. Scholing op het gebied van Arbo wordt hierbij een verplicht onderdeel.
2. In de kabinetsreactie geeft u aan dat OR-plichtige ondernemingen een VGWM-commissie (arbocommissie) dienen in te stellen. Uitgangspunt van SZW is dat een arbocommissie als onderdeel van de OR wordt ingesteld. Zo kunnen OR-plichtige ondernemingen zonder OR het instellen van een OR niet omzeilen. Bovendien is het belangrijk dat op een arbocommissie ook de ondersteunende regels van de WOR (zoals rechtsbescherming, scholing en advies, democratische grondslag) van toepassing zijn. Daarnaast stelt de SER een handhavende rol voor de Arbeidsinspectie voor bij het instellen van deze arbocommissie. De WOR zou dan

indirect bestuurlijk gehandhaafd worden. Dit is een majeure wijziging van de wetgevingssystematiek. Daarom heeft u aangegeven dat een besluit daarover aan het volgende kabinet is. Zoals u al in de Kamerbrief over medezeggenschap heeft aangegeven, werken we dit punt de komende maanden verder uit.

3. Een laatste punt is dat kleine bedrijven (1-9 medewerkers) nu soms zwaardere verplichtingen hebben voor het werkoverleg over de RI&E en de deskundige bijstand voor arboverplichtingen dan grotere bedrijven (10-49 medewerkers). Dit komt door de manier waarop de medezeggenschap nu in de WOR en Arbowet is geregeld. Stemt u ermee in om te verkennen of/in hoeverre het mogelijk is deze verplichtingen gelijk te trekken?

Evaluatie naar de effectiviteit van zelfregulerende en horizontale activiteiten zoals arbocatalogi: Dit onderzoek wordt uitgevoerd door de Beleidsonderzoekers. Het rapport wordt rond de zomer verwacht. Afhankelijk van de publicatiedatum kunnen de resultaten onderdeel zijn van de voortgangsbrief.

Verkenning naar de rol van preventiemedewerkers: Panteia is gestart met een verkenning naar het aanscherpen van de rol, taken en deskundigheid van de preventiemedewerker. In september zal dit rapport inclusief verschillende mogelijke scenario's worden opgeleverd. We verwachten in het vierde kwartaal van dit jaar op basis van dit rapport een keuze tussen de verschillende scenario's te maken.

Effectievere inzet van (kern)deskundigen: Om ondanks het tekort aan bedrijfsartsen te komen tot toekomstbestendige arbeidsgelateerde zorg is een effectievere inzet van (kern)deskundigen nodig. Binnen het subsidieprogramma Innovatieve Arbozorg (ZonMw) kan worden verkend hoe in de praktijk efficiënt kan worden samengewerkt, bijvoorbeeld door de inzet van verantwoorde taakdelegatie of taakherschikking. Het subsidieprogramma wordt binnenkort gepubliceerd. In de voortgangsbrief zal hierover een update worden gegeven.

Versterken arbocuratieve samenwerking: Doel is een betere samenwerking tussen professionals in de arbeidsgelateerde en reguliere zorg. Momenteel lopen er twee onderzoekstrajecten op dit terrein. Ten eerste onderzoekt de Nederlandse Vereniging voor Klinische Arbeidsgeneeskunde de ontwikkeling van een zorgmodel voor de inzet en financiering van klinische arbeidsgeneeskundige zorg in oncologische behandelingen (n.a.v. Motie Van Weyenberg hierover³). Ten tweede onderzoekt adviesbureau SiRM de baten en lasten van arbocuratieve samenwerking. Daarnaast organiseren we dit jaar een Dag van Arbeid en Gezondheid met VWS om alle lopende initiatieven te delen met het veld. Deel 2 van het SER-advies wordt betrokken bij de voorbereiding van structurele oplossingen op dit gebied.

Verkenning expertbureau grenswaarden: ABD-topconsult heeft een conceptrapport opgeleverd over hun verkenning naar de oprichting van een expertbureau. Dit is in februari besproken met de sociale partners. Als het rapport definitief is vastgesteld, zullen we met sociale partners afspraken maken over de opvolging hiervan. Als alle partijen akkoord zijn met het voorstel van ABD om het expertbureau bij TNO te plaatsen, zal SZW een opdracht verstrekken aan TNO om voorbereidingen te treffen voor inrichting hiervan. Dan kan het expertbureau naar verwachting in 2025 van start gaan.

³ [Kamerstuk 2020-2021, 35 570 XV, nr. 56](#)

Datum
20 februari 2024

Onze referentie
2024-

6-1

6-2

Notes

1-1 Dit is heel veel werk. En belangrijk werk. Laten we zorgen dat het betere niet de vijand wordt van het goede. Heb liever een voortgangsbrief rond de zomer (zoals afgesproken), waarin nog niet alles 100% af is. Dan een brief half jaar later die 110% af is.

1-3 JA

2-2 Einde zomer? En dan pas afstemming en dan pas MR? Dat is niet rond de zomer brief naar TK. Dat is gewoon half jaar later. Dat is natuurlijk geen prettige boodschap

BESPREKEN

2-3 Maar de rest van de brief kan toch alvast verder door?

3-1 Balans 110% consensus versus knopen doorhakken?

4-2 En eerdere bezwaren zijn ondervangen?

4-4 Mi kun je in de brief dit ook op hoofdlijnen aangeven. En aangeven dat je nog verder uitwerkt. Dan hoeft niet de hele brief op dit eind resultaat te wachten

4-5 Ik denk dat je van ongeveer elke mkb er wel een wensenlijst kunt krijgen dan wel een frustratie lijst. Vraag is wat je ermee kunt. In hoeverre Europees gedreven? In hoeverre gewoon nodig? Zou heel mooi zijn als je hier echt flinke vereenvoudigen voor elkaar kunt krijgen, zonder dat het bescherming niveau materieel verslechtert

5-1 Dat lijkt me prima voor voortgangsbrief. Euro's?

5-2 Kijken we hier ook naar 'extreme' oplossingen, zoals wie financiert de bedrijfsarts?

6-1 Ja graag voorbereiden voor volgend kabinet

6-2 Bijzonder! Ja zeker graag verkenning

Aan Minister van SZW

nota

Voortgangsbrief Arbovisie en verzamelbrief G&W

TER BESLISSING

Directie

Datum
23 mei 2024

Onze referentie
2024-

Opgesteld door

Tweede contactpersoon

Bijlage(n)

*27/5 CEZ
→ hou 2 buiven van make
→ de brief is paragraaf; maar
dan je nog wel steeds de
aanpak. Waarom die
je dat onduidelijk
Wat is kern*

*met hoofdtekst
Wat is kern
→ de brief is rijk!
Wel nogal vaag
nemen onduidelijk
→ strakke held.
& met more inhoud
Waarom gaan &
Recht wel zo
Mentel is*

Aanleiding

Vorig jaar is de Arbovisie 2040 naar de Tweede Kamer gestuurd. In de kabinetsreactie op het SER-advies over de Arbovisie is toegezegd de Kamer rond de zomer te informeren over de voortgang op de vier prioritaire thema's:

- Introductie van financiële prikkels voor preventie;
- Herijking en verduidelijking van de arboregelgeving;
- Verbeteren van de beschikbaarheid en kwaliteit van risico-inventarisaties en -evaluaties (RI&E);
- Borgen van de ketenverantwoordelijkheid voor opdrachtgevers en een betere bescherming in de arboregelgeving van zzp'ers.

Deze brief gaat in op de voortgang op deze vier thema's en op een aantal andere onderdelen van de Arbovisie die ook zijn opgepakt (bijlage 1).

Daarnaast gaat de brief in op enkele andere thema's op het gebied van gezond en veilig werken, onder andere voortvloeiend uit eerdere toezeggingen (bijlage 2). NB: De brief en bijlagen bij de brief (bijlagen 1 en 2) zijn samengevoegd in één document.

Geadviseerd besluit

- We adviseren u de brief te ondertekenen. We hebben de brief afgestemd met NLA en de WAV (voorportaal van de regiegroep). WBJA heeft een medeparaaf gegeven. In verband met het Commissiedebat van 26 juni a.s. is de planning om de voortgangsbrief 12 juni aan de Tweede Kamer te verzenden.
- Wij adviseren u akkoord te gaan met het tijdelijk gedogen van het niet handhaven op artikel 6.1, tweede lid, van het Arbobesluit (arbeidshygiënische strategie bij hittestress) totdat de regelgeving consistent is aangepast. Zie voor uitleg hierover het kopje hittestress.

Kernpunten

Hierna volgt een samenvatting van de bijlagen bij de brief.

Bijlage 1: Voortgang uitwerking van de Arbovisie 2040

Financiële prikkels

Veel werkgevers investeren nog te weinig in preventie. Daarom wordt onderzocht -in samenwerking met sociale partners- welke financiële prikkels werkgevers kunnen stimuleren om meer werk te maken van preventie. Het onderzoek start in

de tweede helft van juni en is naar verwachting nog niet afgerond voordat de tweede voortgangsbrief over de Arbovisie uitgaat.

Datum
23 mei 2024

Verbeteren van de beschikbaarheid en kwaliteit van risico-inventarisaties en -evaluaties (RI&E)

Ter verbetering van de naleving van de RI&E-plicht worden twee aanbevelingen uit het SER-advies op het RI&E terrein uitgewerkt tot concrete adviezen: een advies over de start-RI&E en een advies over de digitale registratie van RI&E's. De SER-aanbeveling over digitale melding van de RI&E sluit niet direct aan bij de uitvoeringspraktijk van de NLA. Daarom vinden op dit moment gesprekken plaats tussen beleid, de sociale partners en de NLA.

Onze referentie
2024-

Herijking arboregelgeving

In een verkenning zal, op basis van de hoofdlijnenanalyse van de Arboregelgeving, worden bepaald of en voor welk deel het mogelijk, haalbaar en wenselijk is om regelgeving eenvoudiger en duidelijker te maken. Doel is een betere naleving van de Arboregelgeving door werkgevers en werkenden.

Borgen van de ketenverantwoordelijkheid voor opdrachtgevers en een betere bescherming in de arboregelgeving van zzp'ers.

Doel is een betere naleving van arbeidsomstandigheden in de arbeidsketen. Het plan van aanpak zal wettelijke en niet-wettelijke maatregelen bevatten om de rol van opdrachtgevers te verduidelijken, ketenverantwoordelijkheid te borgen en zzp'ers te beschermen.

Overige thema's

Naast deze vier thema's werken we ook andere thema's uit de Arbovisie uit. Het betreft met name:

- De aanpak van meldingen bij beroepsziekten en van ongezonde en onveilige situaties in bedrijven.
Het is belangrijk dat er meer zicht komt op beroepsziekten, doordat beroepsziekten beter worden gemeld en door een verbetering van de diagnostische kennis. Ook is het gewenst dat de Arbeidsinspectie meer meldingen ontvangt van bedrijfsartsen en andere kerndeskundigen als zij onveilige of ongevaarlijke situaties aantreffen in bedrijven. We zijn aan de slag met de aanbevelingen hierover uit het SER-advies.
- Het versterken van betrokkenheid van medewerkers bij arbobeleid.
De betrokkenheid van werknemers en hun vertegenwoordigers bij het Arbobeleid moet beter, stelt de SER in de Arbovisie 2040. Hiervoor adviseert de SER om een ARBO/VGWM (veiligheid, gezondheid, welzijn en milieu)- commissie verplicht te stellen voor OR-plichtige onderneming. Intussen is gebleken dat de regels uit de Arbokaderrichtlijn over het betrekken van werknemersvertegenwoordigers bij het arbobeleid onvoldoende zijn geïmplementeerd in de Arbowet. U kondigt aan dit te gaan herstellen. Hiermee is de verplichte Arbo/VGWM-commissie waarschijnlijk overbodig. Hierover heeft u vorige week een afzonderlijke nota ontvangen. Verder refereert de conceptbrief aan uw plannen om de naleving van de WOR te verbeteren, en de scholing van OR-leden over arbeidsomstandigheden verplicht te stellen.
- Het verbeteren van de arbeidsgerelateerde zorg (arbozorg) en samenwerking tussen de arbeidsgerelateerde en curatieve zorg (arbocuratieve samenwerking).

✓

Verwezen wordt naar een Kamerbrief u 14 maart jl. heeft verzonden. ✓

Datum
23 mei 2024

Ten slotte meldt dit deel van de voortgangsbrief dat het tweede SER-advies eind september verwacht wordt. Dat advies gaat over arborisico's, wet- en regelgeving, en arbozorg. U geeft aan dat daarop in de tweede voortgangsbrief zal reageren.

Onze referentie
2024- [REDACTED]

Bijlage 2: 'Verzamelbrief G&VW

In deze bijlage informeert u de Kamer over de voortgang op een aantal andere onderwerpen die niet direct te maken hebben met de uitwerking van de Arbovisie 2040

Nachtwerk en kinderarbeid

- Over nachtwerk is op 3 oktober een motie door het lid Kathmann ingediend die de regering verzoekt in kaart te brengen hoeveel nachtwerk in Nederland wordt verricht in de verschillende sectoren. We hebben TNO verzocht op basis van bestaande data en onderzoek hiervoor input aan te leveren, die is verwerkt in de bijlage over nachtwerk. De conclusie is dat er geen definitie is van de noodzakelijkheid van nachtwerk, waarbij in bepaalde sectoren als zorg en beveiliging nachtwerk altijd nodig zal zijn. Het is aan de werkgever om de afweging te maken of nachtwerk nodig is en effectieve maatregelen te nemen om gezondheidsrisico's zoveel mogelijk te voorkomen. SZW faciliteert onder meer kennisontwikkeling over effectieve maatregelen door het RIVM.
- Voór kinderarbeid komen de actiepunten aan de orde uit de beleidsreactie van 13 april 2023 op het onderzoek naar de modernisering van regelgeving kinderarbeid. Daarbij wordt ook gemeld dat onderzoek plaatsvindt naar jonge influencers en ondernemers. Dit onderzoek geeft naast meer inzicht in omvang en effecten ook aanbevelingen voor het te ontwikkelen kader voor deze nieuwe vormen van kinderarbeid. Het onderzoek is na de zomer klaar. Het zou voor de zomer afgerond zijn, maar heeft vertraging opgelopen vanwege het belang om bij de opzet van het onderzoek de privacy van kinderen op de juiste wijze te waarborgen.

en moet die er niet komen?

ai jammer

Hittestress (toezegging uit vorige CD)

- Op 24 april 2024 heeft de Nederlandse Arbeidsinspectie in het kader van haar signalerende taak een verkenning Hittestress aan SZW aangeboden. Hierin kaart de Arbeidsinspectie de formulering van het tweede lid van artikel 6.1 van het Arbeidsomstandighedenbesluit aan. Op grond van dit lid zou een werkgever als eerste maatregel een persoonlijk beschermingsmiddel moeten aanbieden in het geval van hittestress. Dit is in strijd met artikel 3, eerste lid, onderdeel b, van de Arbowet over de arbeidshygiënische strategie. Om die strijdigheid op te heffen, is een aanpassing van de wet- en regelgeving nodig (Op grond van de arbeidshygiënische strategie kijkt de werkgever in de volgende volgorde naar mogelijkheden om maatregelen te nemen: wegnemen van de bron van het risico, technische maatregelen, organisatorische maatregelen, het aanbieden van persoonlijke beschermingsmiddelen);
- Omdat het op basis van de huidige formuleringen van de artikelen niet mogelijk is om beide artikelen na te leven, zal, om onbillijkheden te voorkomen, voorlopig niet worden gehandhaafd op artikel 6.1, tweede lid, van het Arbobesluit. Bij hittestress moet de arbeidshygiënische strategie worden aanhouden, totdat de wijziging in wet- en regelgeving is doorgevoerd. Voor de periode tot aanpassing van de wet- en regelgeving betreft dit dan een

akko

'gedoogsituatie'. De beide bepalingen hebben lang naast elkaar bestaan, zonder dat het problemen gaf. Naar verwachting zijn de risico's van het gedogen dan ook erg klein. We vragen uw akkoord voor het gedogen totdat de wet- en regelgeving is aangepast.

- U heeft overigens onlangs een brief ontvangen van de Stuurgroep Huidkankerzorg Nederland met de vraag om actief mee te denken en meer actie te ondernemen om buitenwerkers te beschermen tegen overmatige blootstelling aan UV-straling door de zon. Dit onderwerp raakt het onderwerpen hittestress zijdelings, maar er is geen directe relatie. Beide aandoeningen kunnen namelijk worden veroorzaakt door blootstelling aan de zon. U ontvangt de beantwoording op deze brief afzonderlijk.

Datum
23 mei 2024

Onze referentie
2024- [redacted]

Een reactie op een vraag over de taaleis (toezegging uit vorige CD).

- Het is zinvoller om aan te sturen op betere communicatie dan om te verplichten om voor de eerdergenoemde risicosectoren een taaleis in te voeren. Wel is het belangrijk dat taal- of communicatieproblemen op de werkvloeren worden voorkomen. De handreiking 'Arbomaatregelen Taal en veiligheidsrisico's' van de SER is onlangs via het Arboportaal en sociale media nog eens extra onder de aandacht gebracht.
- In het Hoofdlijnenakkoord is opgenomen dat werkgevers bij langdurig verblijf van arbeidsmigranten ook een verantwoordelijkheid krijgen voor het leren van de Nederlandse taal door deze werknemers. Dit is echter buiten beschouwing gelaten omdat de uitwerking aan een volgend kabinet is.

graag. Snel groeiende
kansen!

✓
wel goed!

huid
of
nieuw?
rook?

Overig

Bijlage 2 gaat ook in op:

- Het verslag implementatie Europese Arborichtlijnen 2018-2022 en de thema's die NL naar voren heeft gebracht (informerend). Elke vijf jaar brengen de EU-lidstaten verslag uit aan de Europese Commissie. Dit verslag gaat in op de toepassing op de werkvloer van de 24 Europese Arborichtlijnen in hun lidstaat en welke ervaringen daarmee zijn opgedaan;
- Een toezegging van de minister van EZK tijdens het commissiedebat ondernemen en bedrijfsfinanciering om een verzoek over een onderzoek naar wat in andere lidstaten gebeurt rondom de RI&E door te geleiden. In de brief gaat u in op een eerder onderzoek over hoe in andere EU lidstaten de RI&E-verplichting is geïmplementeerd. Dit wordt ook gekoppeld aan de uitwerking van de Arbovisie op het gebied van RI&E (informerend).